

ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПІД ЧАС УКЛАДЕННЯ УГОДИ ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛОЧИНІВ ТА СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

TYPICAL INVESTIGATIVE SITUATION DURING THE CONCLUSION OF A PLEA AGREEMENT AT THE STAGE OF PRE-TRIAL INVESTIGATION THE ECONOMIC CRIMES AND METHODS OF RESOLVING THEM

Бондюк А.Ф., к.ю.н.,
начальник управління кадрового забезпечення

Головне управління Національної поліції в Івано-Франківській області

Стаття присвячена висвітленню проблем ситуаційного підходу до укладення угоди про визнання винуватості на стадії досудового розслідування економічних злочинів. Автор статті розкриває роль детектива Бюро економічної безпеки України у підготовці та реалізації цього виду угод. Серед іншого вона полягає у тому, що саме детектив інформує підозрюваного про його право на укладення угоди, у тому числі під час його допиту, у протоколах про роз'яснення прав, у пам'ятці про права та обов'язки підозрюваного, спільно з прокурором бере участь в укладенні угоди. Попри це, у чинному законодавстві відсутнє правове регулювання відповідних повноважень детектива. З огляду на ситуаційну зумовленість процедури підготовки та реалізації угоди про визнання винуватості обґрунтовується необхідність розробки криміналістичного забезпечення відповідних дій детектива. У статті акцентується увага на тому, що вже на початковому етапі кримінального провадження формуються слідчі ситуації, які впливають на перспективи співробітництва з підозрюваним. У представленому дослідженні систематизовано найбільш типові слідчі ситуації, які виникають під час підготовки та реалізації угоди про визнання винуватості. Як найбільш сприятлива з позиції укладення угоди оцінюється така ситуація, коли особа, затримана на місці вчинення кримінального правопорушення або відразу після цього, бажає співпрацювати зі слідством та ініціює укладення з нею угоди. Найбільш несприятливою видається конфліктна ситуація із суворим суперництвом, за якої підозрюваний відмовляється взаємодіяти зі слідством і укладати будь-які угоди, займає позицію протидії розслідуванню.

За результатами дослідження автор робить висновок про те, що у кожній слідчій ситуації незалежно від рівня її конфліктності та складності детектив повинен вжити заходів, спрямованих на взаємодію з підозрюваним з метою схилення його до співробітництва, отримання важливої інформації, яку він повідомляє або може повідомити в рамках укладеної угоди.

Ключові слова: детектив, угода про визнання винуватості, слідчі (розшукові) дії, слідча ситуація, протидія розслідуванню, співробітництво.

The article is devoted to the problems of the situational approach to the conclusion of a plea agreement at the stage of pre-trial investigation. The author of the article reveals the role of the detective of Economic security bureau of Ukraine in the preparation and implementation of this type of agreement. Detective informs the suspect about his right to enter into an agreement, including during his interrogation, in the protocols on the explanation of rights, in the memo on the rights and obligations of the suspect, together with the prosecutor participates in concluding the agreement. Despite this, there is no legal regulation of the relevant powers of the detective in the current legislation. Given the situational conditionality of the procedure for the preparation and implementation of a plea agreement, the need to develop forensic support for the investigator's actions is justified. The article focuses on the fact that already at the initial stage of criminal proceedings, investigative situations are formed that affect the prospects of cooperation with the suspect. The most favorable from the point of view of concluding an agreement is a situation when a person is detained at the scene of a criminal offense or immediately after, wants to cooperate with the investigation and initiates an agreement with her. The most unfavorable is the conflict situation with strict competition, in which the suspect refuses to cooperate with the investigation and enter into any agreements, takes a position to oppose the investigation.

Based on the results of the study, the author concludes that in each investigative situation, regardless of its level of conflict and complexity, the detective should take measures to interact with the suspect in order to persuade him to cooperate, obtain important information that he reports or may report in the concluded agreement.

Key words: detective, plea agreement, investigative (search) actions, investigative situation, counteraction to investigation, cooperation.

Постановка проблеми. З огляду на складність процесу розкриття та розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень у чинному законодавстві співпраця слідчого (детектива) з підозрюваним в окремих провадженнях є одним з найбільш ефективних способів досягнення завдань кримінального судочинства. Це стосується насамперед економічних злочинів, розслідування яких Законом України «Про Бюро економічної безпеки України» № 1150-ІХ від 28 січня 2021 р. віднесено до Бюро економічної безпеки України (далі – Бюро) [1].

Складність розслідування економічних злочинів зумовлена: 1) посяганням не на один, а на різні охоронювані законом об'єкти (власність, товари, гроші, господарська діяльність, валюта тощо); 2) організаційним та корупційним прикриттям в різних галузях економіки; 3) високим рівнем лагентності [2, с. 69–70].

У зв'язку з цим, як свідчить статистика, майже 97% кримінальних проваджень про економічні злочини завершуються саме підписанням угоди про визнання порушниками своєї вини [3, с. 153].

Стан опрацювання проблематики. Інститут угод у кримінальному судочинстві неодноразово був пред-

метом дослідження науковців. У вітчизняній юридичній літературі йому присвячені праці М.Й. Вільгушинського, В.В. Городовенка, Ю.М. Грошевого, В.Г. Гончаренка, Ю.М. Дьоміна, Д.В. Каменського, М.С. Квятковського, О.П. Кучинської, Р.В. Новака, В.Т. Нора, С.В. Повзика, Г.П. Середи, М.В. Сіроткіної, Г.Є. Тюріна, М.І. Хавронока, П.В. Холодила та інших.

У своїх роботах автори ґрунтовно розкрили сутність та правову природу угод, її зміст та значення, підстави та умови укладення, шляхи вдосконалення законодавства, яке їх регулює.

Водночас з огляду на ситуаційну зумовленість укладення угоди про визнання винуватості недостатньо розкритими до цього часу залишаються окремі питання організаційно-правового забезпечення діяльності слідчого (детектива) та прокурора з підготовки та реалізації цього способу подолання протидії розслідуванню.

Враховуючи зазначене, **метою статті** є дослідження типових слідчих ситуацій, які можуть виникнути під час укладення угоди про визнання винуватості на стадії досудового розслідування економічних злочинів, та розробка алгоритму дій детектива, як службової особи Бюро, на

якого покладено обов'язки з досудового розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави.

Виклад основного матеріалу. Як впливає зі змісту п. 8 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод», на стадії досудового розслідування ініціатором укладення угоди про визнання винуватості може бути лише прокурор або підозрюваний [4].

Водночас, як справедливо зазначає І.О. Журавков, можливість укладання угоди з підозрюваним залежить від тактичних правильних та професійних дій слідчого [5, с. 120]. Саме він найчастіше першим отримує інформацію від підозрюваного про готовність до її укладення, повідомляє його про це під час слідчих (розшукових) чи інших процесуальних дій, обговорює умови, інформує прокурора про результати переговорів та консультацій з представниками сторони захисту. З огляду на вимоги ст. ст. 3 та 4 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» саме детектив Бюро під час розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави, проводить оперативні-розшукові заходи, слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії з метою схилити підозрюваного до співробітництва [1].

У зв'язку з цим виникають закономірні питання про те, якими повинні бути дії детектива Бюро у разі звернення до нього підозрюваного з ініціативою про укладення угоди у кримінальному провадженні про злочини цієї категорії, чи повинен він з'ясувати у підозрюваного відповідні наміри, роз'яснювати йому таке право та наслідки його реалізації.

У чинному КПК України немає відповіді на ці питання. Тому, на думку Г.Є. Тюріна та М.І. Хавронюка, увесь цей процес перебуває за межами кримінального провадження [6, с. 443; 7, с. 7].

Частково вказані прогалини заповнила слідча практика. Аналіз матеріалів кримінальних проваджень свідчить, що слідчий часто у процесі провадження слідчих (розшукових) дій інформує підозрюваного про його право на укладення угоди, у тому числі під час його допиту, у протоколах про роз'яснення прав, у пам'ятці про права та обов'язки підозрюваного, спільно з прокурором бере участь в укладенні угоди тощо.

Водночас така ситуація окремими науковцями сприймається як неприйнятна. Так, П.В. Холодило вважає, що, домовляючись з підозрюваним про умови майбутньої угоди, замість того, щоб обмежитись роз'ясненням йому відповідного права, слідчий виходить за межі своїх повноважень. Вчений пропонує закріпити у КПК України чіткий порядок дій слідчого у разі отримання від підозрюваного пропозиції щодо укладення угоди [8, с. 91–92].

Частково погоджуючись із такою позицією автора, вважаємо за доцільне додатково пояснити таке. Дії слідчого (детектива), спрямовані на укладення угоди про визнання винуватості, у тому числі ті, що пов'язані з прийняттям відповідних процесуальних рішень, створенням необхідних для цього передумов, проведенням переговорів, консультацій, у тому числі під час провадження оперативно-розшукових заходів, слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, залежить від конкретних обставин, які виникають у певний визначений момент досудового розслідування, тобто від слідчої ситуації. Передбачити усі ці обставини та закріпити дії слідчого (детектива) та прокурора у кожній з них нормами законодавства неможливо і недоцільно. Вважаємо, що відповідний алгоритм повинен бути запропонований криміналістичною наукою з урахуванням ситуаційного підходу до вирішення цієї проблеми.

Саме вивчення слідчої ситуації дозволяє висувати конкретні версії, планувати та організувати тактичні операції, пов'язані з укладенням угоди. Як справедливо зазначає

Ю.П. Гармаєв, вже на початковому етапі досудового розслідування суб'єкт кримінального переслідування оцінює судову перспективу у кримінальному провадженні, тобто оцінює, яким може бути остаточне рішення суду, якщо виходити із ситуації щодо нього на момент оцінки та перспектив розвитку цієї ситуації з точки зору: 1) наявності чи відсутності складу кримінального правопорушення; 2) можливих доказів; 3) інтенсивності протидії кримінальному переслідуванню [9, с. 33].

Перспективи укладення угоди на початковому етапі розслідування своєю чергою залежать від таких факторів: 1) чи затримані підозрювані до відкриття кримінального провадження; 2) яку тактичну позицію займає підозрюваний; 3) чи виявлені усі епізоди злочинної діяльності.

Крім того, з огляду на вимоги КПК України та положень п. 11 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод» на можливість укладення угоди впливає факт встановлення особи та повідомлення їй про підозру.

У ситуації, коли особи, які вчинили злочин, встановлені та перебувають під оперативним контролем, слідчі (детективи) мають необхідну для успішного розкриття та розслідування злочину негласну інформацію. Якщо ж слідчий (детектив) не має конкретної інформації про основні аспекти кримінальних діянь та про осіб, які їх вчинили, то одночасно з розкриттям і розслідуванням цього злочину він має вжити заходів до їх встановлення. Слідча ситуація може докорінно змінитися залежно від того, чи затримані підозрювані у скоєнні злочинів особи, а також від позиції, яку вони займуть; чи буде хтось із підозрюваних клопотати про укладення з ним угоди. Підозрювані можуть співпрацювати зі слідством або виявляти активну протидію. Розвиток слідчої ситуації у кримінальному провадженні з перспективою укладення угоди залежить і від того, про яку кількість скоєних підозрюваними злочинів у слідчого є інформація.

Враховуючи зазначене, можна виділити такі типи для цього етапу розслідування економічних злочинів, слідчі ситуації.

Проста ситуація. Особа, затримана на місці вчинення кримінального правопорушення або відразу після цього «за гарячими слідами», бажає співпрацювати зі слідством та ініціює укладення з нею угоди. Така слідча ситуація є найбільш сприятливою для укладення угоди про співпрацю. Тут алгоритм дій детектива Бюро повинен складатись з таких дій:

1. Детектив повинен переконатися в щирості намірів підозрюваного, правдивості його показань, оцінити цілі, які він переслідує. Зробити це потрібно з метою визначення конфліктності ситуації, а також того, чи є слідча ситуація насправді простою, чи правильно сприймає її детектив. Необхідно витребувати і проаналізувати матеріал, що характеризує підозрюваного, який бажає співпрацювати (відомості про судимості, характеристики з місця роботи, навчання, служби, з місць позбавлення волі (якщо особа раніше відбувала покарання), довідку про склад сім'ї тощо). Якщо особа раніше обвинуваувалась в інших кримінальних правопорушеннях, потрібно ознайомитися з її позицією, яку вона займала в ході досудового розслідування та суду.

2. Детектив, отримавши від підозрюваного узгоджену із захисником пропозицію про укладення угоди, має допитати його про обставини вчинення економічного злочину, про які той готовий повідомити органи досудового розслідування. Ці показання можуть бути передані (на розсуд детектива) прокурору, що підкреслює їх значущість та підтверджує готовність підозрюваного сприяти розслідуванню. Крім того, такі показання потрібні для того, щоб організувати перевірку інформації, що повідомляється підозрюваним. У разі потреби протокол допиту разом з іншими матеріалами може бути представлений слідчому

судді для отримання дозволу на провадження слідчих (розшукових) дій, які цього вимагають.

3. Детектив повинен перевірити інформацію, яку повідомляє підозрюваний, у тому числі встановити викрадене майно, предмети злочину та місцезнаходження осіб, про яких він повідомив.

Складна ситуація № 1. Підозрюваний бажає співпрацювати і укласти угоду, але через обставини, що склалися, побоюється загрози життю або здоров'ю його самого або його близьких з боку співучасників злочинів. Ця ситуація може бути охарактеризована як конфліктна з нестрогим суперництвом, оскільки, попри збіг інтересів детектива та підозрюваного, є зовнішні фактори, що ускладнюють її сприятливий розвиток. У такій ситуації алгоритм дій детектива має виглядати таким чином:

1. Роз'яснити підозрюваному, що на підставі абз. 1 ч. 8 ст. 469 КПК України у разі укладення угоди про визнання винуватості кримінальне провадження щодо нього може бути виділено в окреме провадження, що служить свого роду гарантією конфіденційності відомостей про нього. У разі виникнення загрози безпеці підозрюваного матеріали, що ідентифікують його особу, вилучаються з матеріалів кримінального провадження. Крім того, за наявності загрози безпеці підозрюваного, з яким укладено угоду, або його родичів, близьких осіб детектив повинен ухвалити рішення про зберігання документів, які стосуються укладеної угоди, в опечатаному конверті.

2. Звернути увагу підозрюваного на те, що до нього та його близьких у разі побоювання за їх безпеку можуть застосовуватися заходи забезпечення безпеки, передбачені Законом України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві».

Використання цих тактичних прийомів формує у підозрюваного картину позитивних наслідків свого сприяння розслідуванню, логічним результатом якого є згода на укладення угоди.

Складна ситуація № 2. Підозрюваний заперечує свою причетність до злочину і, відповідно, укласти угоду про визнання винуватості не бажає. Ця слідча ситуація з погляду перспективної співпраці несприятлива тим, що підозрюваний відмовляється взаємодіяти зі слідством і укладати будь-які угоди, займає позицію протидії розслідуванню, тому її можна визначити як конфліктну із суворим суперництвом.

Найважливішим напрямом діяльності детектива в такій ситуації повинно бути встановлення мотивів зайнятої підозрюваним конфліктної позиції.

Найбільш раціональним у цій ситуації буде залучення підозрюваного до співпраці шляхом застосування різних тактичних прийомів і операцій, встановлення з ним психологічного контакту. Якщо з самого початку піти із затриманим на конфлікт, то він навряд чи сприятиме правоохоронним органам, а тим більше не буде укладати з ними будь-які угоди. О.Я. Баєв абсолютно справедливо наголошував, що «конфлікти у діяльності слідчого (потенційні та реальні) за своєю суттю є вираженням конфліктів між суспільними та особистими інтересами» [10, с. 86]. Відповідно, необхідно викликати у підозрюваного розуміння того, що детектив не ставить собі за мету за будь-яку ціну притягнути його до відповідальності.

Створивши необхідні сприятливі умови, доцільно розпочати тактичну операцію із залучення підозрюваного до співпраці згідно з наступним алгоритмом дій.

1. Перед допитом підозрюваного роз'яснити його право на укладення угоди про визнання винуватості, звернувши при цьому особливу увагу на те, що наявність цієї угоди буде враховуватися при винесенні судом рішення про покарання. Необхідно, щоб підозрюваний усвідомив, що якщо він займе позицію заперечення або відмови від дачі показань, то наслідки виявляться для нього набагато тяжчими, ніж за виконання умов угоди.

2. Звернути увагу підозрюваного на заохочувальні заходи, які можуть бути застосовані судом у разі виконання ним умов угоди про визнання винуватості. При цьому можна навести позитивні приклади розгляду реальних проваджень щодо осіб, з якими укладалися аналогічні угоди. Найкращого ефекту можна досягти шляхом пред'явлення підозрюваному для ознайомлення копій вироків у провадженнях такої категорії, які набрали законної сили, що підтвердить дієвість зазначеного інституту. Але наочне сприйняття корисності співробітництва можна забезпечити і негативним прикладом, пред'явивши підозрюваному копії вироків у справах, за якими угод укладено не було.

3. Створити у підозрюваного враження поінформованості про обставини скоєння злочину, пославшись під час спілкування з ним на деякі відомі слідству факти. Також потрібно активно використовувати результати оперативно-розшукових заходів, пред'явивши, наприклад, аудіо-запис прослуховування телефонних переговорів.

4. Роз'яснити, що у разі виникнення загрози життю чи здоров'ю підозрюваного, а також його близьких до нього чи його рідних можуть застосовуватися заходи державного захисту, що позиція, яку він займе у кримінальному провадженні, безпосередньо враховується під час обрання щодо нього запобіжного заходу. На завершення він може порекомендувати підозрюваному проконсультуватися із захисником та визначитися зі своєю позицією. Це має викликати у підозрюваного довіру до особи, яка проводить розслідування, почуття об'єктивності розслідування [11, с. 98].

Складна ситуація № 3. Підозрюваний висловлює бажання співпрацювати зі слідством, ініціює укладення з ним угоди, але має зовсім інші цілі. Такими цілями можуть бути: спрямування слідства хибним шляхом, затягування часу, підготовка втечі або іншої форми взаємодії із співучасниками, які перебувають на волі, обмова невинних осіб тощо.

Для успішного вирішення такої ситуації потрібно застосувати рефлексивні прийоми проникнення в плани протидіючого суб'єкта. У конфліктній ситуації детектив повинен вибудувати уявну модель позиції, зайнятої опонентом, і вже на основі аналізу вибудованої моделі приймати відповідне тактичне рішення.

Запропоновані алгоритми дій для типових слідчих ситуацій не є універсальними чи вичерпними. Окремі їх елементи можуть і не використовуватися чи використовуватися разом із іншими процесами залежно від необхідності.

При цьому слідчі ситуації у кримінальних провадженнях, у яких з підозрюваними укладено угоду про визнання винуватості, можна класифікувати і за такими підставами:

1. За фактом знайомства виділяють ситуації, коли: 1) підозрюваний у кримінальному провадженні знайомий із тим підозрюваним, який уклав угоду про визнання винуватості; 2) підозрюваний у кримінальному провадженні не знайомий із підозрюваним, який уклав угоду про визнання винуватості.

2. За фактом обізнаності виділяють слідчі ситуації, коли: 1) підозрюваний знає про те, що разом із ним у кримінальному провадженні притягується до кримінальної відповідальності підозрюваний, який уклав угоду про визнання винуватості; 2) підозрюваний (обвинувачений) не знає про те, що разом з ним у провадженні притягується до кримінальної відповідальності підозрюваний, який уклав угоду про визнання винуватості.

3. За фактом реалізації погроз щодо підозрюваного, який співпрацює з правоохоронними органами, виділяють такі ситуації: 1) підозрюваний висловлює (реалізовує) погрозу щодо підозрюваного, який уклав угоду, або його близьких осіб; 2) підозрюваний не висловлює (не реалізовує) погрози щодо підозрюваного, який уклав угоду, або його близьких осіб.

3. За часом укладання угоди про визнання винуватості слідчі ситуації можна поділити на: 1) ті, що виникли до її укладення; 2) ті, що виникли після її укладення.

Аналіз слідчої ситуації, яка передусє укладенню угоди, дозволяє детективу встановити, чи необхідне йому досягнення процесуального компромісу зі стороною захисту.

Прийняття рішення про необхідність співпраці з підозрюваним є першим етапом укладення угоди. На цьому етапі детективу необхідно встановити наявність пом'якшуючих та відсутність обтяжуючих обставин у підозрюваного, з'ясувати роль та значення показань, які можуть бути отримані від нього, вивчити біографічні матеріали про його особистість, отримати та зіставити відомості з різних джерел, проаналізувати діяльність особи, вивчити довідки, характеристики тощо. З метою схиляння до співробітництва підозрюваного детективу необхідно взаємодіяти з його захисником, переконати у необхідності укладення угоди. Детектив повинен прогнозувати подальшу поведінку особи, з якою може бути укладено угоду, та її захисника.

Наступним етапом є підготовка до укладення угоди. На цьому етапі необхідно визначити місце та час її укладення, коло осіб, які візьмуть участь у процесі її укладення. Детективу доцільно вивчити матеріали кримінального провадження, провести діагностику позиції підозрюваного, значущості його показань, які можуть бути дані за умови укладення угоди, сформулювати умови угоди, які найбільш ефективно сприятимуть розслідуванню, попередньо обговорити із підозрюваним (обвинуваченим), захисником зобов'язання, які будуть включені до угоди. У разі згоди сторін на укладення угоди детектив повинен проінформувати про це прокурора.

Момент безпосереднього укладення угоди передбачає закріплення зобов'язань підозрюваного та прокурора. Тактичні дії прокурора та детектива на цьому етапі повинні бути спрямовані на досягнення найвигідніших умов майбутньої угоди. Угода про визнання винуватості укладається у письмовій формі прокурором за участю детектива, підозрюваного та його захисника [2, с. 123].

На етапі виконання умов угоди вживаються заходи щодо захисту відомостей про особу, з якою укладено угоду. До цих заходів належить збереження в таємниці відомостей не

тільки про прізвище, ім'я та по батькові особи, але і місце проживання, місце роботи, а також про її рідних та близьких. Доцільно також попереджати особу, з якою укладено угоду, та її родичів про можливий вплив з боку зацікавлених осіб.

Після укладення угоди у детектива також може виникнути необхідність перевірити показання підозрюваного шляхом провадження слідчих (розшукових) дій та повідомити прокурора про їх результати. До цього часу прокурор має право відкласти направлення до суду обвинувального акта з підписаною сторонами угодою.

Висновки. Таким чином, дослідження проблем ситуаційної зумовленості укладення угоди про визнання винуватості свідчить про можливість існування різноманітних обставин, які впливають на її підготовку та реалізацію. Водночас, з огляду на покладення на детектива завдань забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування у кожній слідчій ситуації незалежно від рівня її конфліктності та складності, він повинен вжити заходів, спрямованих на взаємодію з підозрюваним з метою схиляння його до співробітництва, отримання важливої інформації, яку він повідомляє або може повідомити в рамках укладеної угоди. При цьому навіть у ситуації, коли підозрюваний не виконує усі свої зобов'язання, зазначені в угоді, інформація, яку він повідомив або повідомить у майбутньому, може допомогти розкрити і розслідувати розслідуване чи інші кримінальні правопорушення, що посягають на функціонування економіки держави, сприяти припиненню нових чи усунути їх наслідки.

З викладеного також випливає, що, незважаючи на необхідність проведення оперативно-розшукових заходів, слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, спрямованих на створення умов для майбутньої співпраці з підозрюваним під час розслідування економічних злочинів, найбільш важливою для укладення угоди про визнання винуватості незалежно від слідчої ситуації є тактика переговорів між детективом, прокурором, з однієї сторони, та підозрюваним і його захисником – з іншої, та переконання останніх щодо необхідності укладення угоди, а також обговорення її умов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України № 1150-ІХ від 28 січня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.
2. Дудніков А.Л. Криміналістичне поняття та структура способу злочину у сфері економічної діяльності. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2013. Вип. 13. С. 69–77.
3. Каменський Д.В. Укладання угод про визнання винуватості у вчиненні економічних правопорушень: вітчизняний та американський підходи. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2020. № 4 (92). С. 152–166.
4. Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод: Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 13 від 11 грудня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013740-15#Text>.
5. Журавков И.А. Тактические особенности вербальных следственных действий при заключении досудебного соглашения о сотрудничестве. *Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России*. № 1 (49). 2011. С. 119–124.
6. Тюрін Г.Є. Порядок діяльності прокурора у кримінальному провадженні на підставі угод. *Форум права*. 2014. № 2. С. 442–447.
7. Хавронюк М.І. «Право прокурора», або деякі проблеми угоди про визнання винуватості. *Юридичний вісник України*. 2012. № 28. С. 6–8.
8. Холодило П.В. Кримінальне провадження на підставі угод про визнання винуватості : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2017. 296 с.
9. Гармаев Ю.П. Применение следователем норм об особом порядке принятия судебного решения при согласии обвиняемого с предъявленным ему обвинением: монография. Улан-Удэ : Изд-во ВСГУТУ, 2012. 272 с.
10. Баев О.Я. Конфликтные ситуации на предварительном следствии (Основы предупреждения и разрешения): монография. Воронеж : Изд-во Воронежского гос. ун-та, 1984. 132 с.
11. Хамидуллин Р.С. Криміналістичне забезпечення діяльності слідчого по примененію норм особого порядку уголовного судопроизводства при заключении досудебного соглашения о сотрудничестве: дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.12. Екатеринбург, 2018. 200 с.